

Дечо Павлов
Ученик в 9-ти клас, 91 Немска езикова гимназия, София
Научен ръководител: Красимир Узунов

От офицерския елит и битките за Отечеството до незнайния гроб - потъпканата чест на една българска фамилия

Наскоро научих една история, която много ми въздейства и ми помогна да се развия като човек, знаещ своето бъдеще. Също така осъзнах колко несправедлив може да бъде животът, какви трагедии могат да се случат и какви са последствията от тях. Малко по малко започвам да разбирам с какво бих се сблъскал по-нататък и как да се справям с трудностите. Разказът на майка ми за нейния дядо и моя прадядо Панайот Кирпиков ме потресе и, не, това няма да е мотивираща история с щастлив край. Всичко ще бъде представено, каквото си е.

След преврата на 9 септември 1944 година в България се налага различен политически режим, който официално бива признат на 15 септември 1946 г. Царското семейство е изгонено от страната. Правят се много политически преследвания и опити за унищожаване на царския елит на България. Извършват се също така и масови процеси, като над 7000 души от интелигенцията – бивши военни, лекари, инженери - са избити без присъда или пратени в лагери.

Тоталитарният режим променя напълно начина на живот на хората и после на следващите поколения. Представителите на новата власт са прикривали толкова неразказани истории за доблестни български воители от Балканските, Първата и Втората световни войни. Заможни семейства

изпадат в крайна бедност, а това за съжаление се отразява и на поколенията занапред. Войници, отдали живота си за Родината, са преследвани и убивани само защото са служили на царя. Тогавашните политици успяват да заблудят хората, като измислят лъжи за смъртта им. Идеалът на комунизма за единство, братство и равенство между хората е използван за лични облаги, насаждат се послушание, примирение, никаква свобода на личността и на словото и унищожаване на всичко предишно.

Тук ще разкажа историята на працядо и прапрацядо си, която е обвързана с написаното по-горе.

Працядо ми е бил български офицер и първороден син на прапрацядо ми - Иван Кирпиков – царски офицер, началник-щаб на 1-ва Балканска бригада и 3-та пехотна Балканска дивизия по време на боевете на Каймак-Чалан.

Иван Димитров Кирпиков е роден на 8 януари 1877 в село Таш Бунар, днешно село Каменка, Украйна. В смъртния му акт срещу „народност“ пише „българин“! Офицер е от Българската армия от 1900 г. до 1920 г., като през този период е служил на различни длъжности в повече от шест войскове части.¹ Зачислен е на действителна военна служба на 5 септември 1895 година и завършва Военното училище с 21-ви Випуск през 1900. Произведен е в чин поручик на 1 август 1903 г. Служи в Софийския крепостен батальон. По-късно той бива произведен в чин капитан на 1 януари 1908 година. След това е назначен за старши адютант на 1-ва пехотна Балканска бригада, в чийто състав участва по

¹ Държавен военно-исторически архив – гр. Велико Търново

време на войната с Турция (1912-1913). В деня на подписването на Лондонския мирен договор - 17 май (30 май нов стил) 1913 г. - Иван Кирпиков е произведен в чин майор и продължава да служи в състава на бригадата.

Участва и в Междусъюзническата война. Отличава се в боевете срещу гръцките части при Серес на 11 юли 1913 година. Тогава той контраатакува неприятеля, който числено ги превишава, и дава възможност на българските войски да се изтеглят.

През септември 1915 година в навечерието на включването на България в Първата световна война той е назначен за началник-щаб на 1-ва пехотна Балканска бригада, в която участват 11-ти пехотен Сливенски и 24-ти пехотен Черноморски полкове.

Участва в боевете за освобождаването на Скопие на 10 октомври 1915, за завладяването на прохода Качаник и за прекъсване на пътя на сръбските войски към Македония на 12 октомври 1915 година, по време на зимния преход на планина Шар на 16 и 17 ноември 1915 г. при Ходжа Балкан и Превалец. През лятото на 1916 година участва в укреплението на линията Градилово-Брод-Сливница-Полог-Бърник от 11-ти пехотен Сливенски полк и заемането на хребета Старков гроб и върховете Кота 1944 (връх Попадия) и Каймак-Чалан². Тук на тази повече от 100-годишна снимка³ е запечатан обяд на офицери, на гърба пише: „Обядъ на в. Попадия“. Вероятно е правена на позицията по време на страховитите сражения на Каймак-Чалан през септември 1916 година и струва ми се, че Иван Кирпиков е леко приведеният мъж вляво, гледащ към камерата:

² Информационна агенция „Фокус“

³ Личен архив

На 27 август 1916 г. непосредствено след включването на Румъния във войната командването на бригадата успява да укрепява и да отбранява каймак-чаланската позиция (хребета Старков гроб – Рогачица – Попадия – Кота 1944 – Безимена височина – връх Борис – Кота 2368 – Кота 1881). Иван Кирпиков се сражава и лично във всички боеве за отбраната на главната позиция на Каймак-Чалан (връх Борис) до отстъплението на българските войски на 5 октомври 1916 г. А пет дни по-късно същата година бива

произведен в чин подполковник. Носител е на военни ордени за храброст трета степен втори клас⁴:

Сернова

Към № 50420 / 1918 година.

СПИСОКЪ
на офицерите отъ Сборната пехотна дивизия, наградени съ ордени.

№	Чинъ, фамилия и име длъжностъ.	Съ какъвъ орденъ се награждава.	Забѣл.
<u>Щабъ на дивизията.</u>			
1	Подполковникъ Кирниковъ Иванъ Димитровъ, началникъ щабъ	В.О.Хр. III ст. - 2 кл.	
2	Зап. Сан. Полковникъ Чапуровъ Александъръ Кръстевъ, дивизионенъ лекаръ	Св. Ал. IV ст. м. о.	
3	Майоръ Жековъ Димитръ Тодоровъ, старши адютантъ	Св. Ал. IV ст. - м. ср.	
4	Капитанъ Докузовъ Димитръ Ивановъ, младши адютантъ	В.О.Хр. IV ст. - 1 кл.	
5	Капитанъ Чипевъ Павелъ Дончевъ, командиръ на на дивизион. ескадронъ	В.О.Хр. IV ст. - 2 кл.	
6	Зап. Поручикъ Юрмански Астѣя Николовъ, офицеръ за поръчки	В.О.Хр. IV ст. - 1 кл.	
7	Поручикъ Младеновъ Георги Атанасовъ, офицеръ-ординарецъ	В.О.Хр. IV ст. - 2 кл.	
8	Зап. Поручикъ Широковъ Атанасъ Николовъ, командиръ на воен. полиц. полускадронъ	Св. Ал. V ст. - м. ср.	
9	Зап. Полковникъ Василевъ Иванъ Василевъ, сивешъ дивизионенъ инженеръ	Св. Ал. III ст. - м. ср.	
10	Зап. Полковникъ Бъчваровъ Кръсть Петровъ, началникъ на артилерията	В.О.Хр. IV ст. - 1 кл.	
<u>Интендантство на дивизията.</u>			
11	Майоръ Енчевъ Гаврилъ Енчевъ, началникъ дивиз. придобол. транспорта	Н.О.В.З. IV ст. - в. л.	
12	Зап. Поручикъ Цветковъ Георги Василевъ, помощ. к-ръ интендантската рота	О.З. - в. л.	
13	Зап. Поручикъ х. Антоновъ Ангелъ Николовъ, зарѣдъ прихраната дивиз. трансп.	Н.О.В.З. V ст. - в. л.	
14	Зап. Поручикъ Кузмановъ Георги Петровъ, началникъ на ешалона	О.З. - в. л.	

№ по реда	Чинъ, име, бащино и фамилия	Длъжностъ и частъ	За какъва награда е същъ придобавенъ	Съ какъва награда Орденския Сѣтъ на мѣръ, не може да бъде награденъ	Мотиви за рѣшењето на Орденския Сѣтъ
58	Поручикъ ЕСТИМОВЪ Василъ Василевъ	К-ръ на рота 9 п. Пловдив. полк.	В.Орд. III ст. - 2 кл.	В.Орд. IV ст. - 1 кл.	Съгласно новатата на Военния Орденъ няма достатъчно основания да му се свърже награда на които е придобавенъ
59	Поручикъ ГРОЗАНОВЪ Никола Милозовъ	" "	В.Орд. III ст. - 2 кл.	В.Орд. IV ст. - 1 кл.	" "
60	а. Подпоручикъ ГАЙДАРОВЪ Никола Иванковъ	" "	В.Орд. III ст. - 2 кл.	В.Орд. IV ст. - 2 кл.	" "
61	Поручикъ НИКОЛОВЪ Димитръ Дамковъ	27 пѣх. Чешки. полк.	В.Орд. III ст. - 2 кл.	В.Орд. IV ст. - 1 кл.	" "
62	а. Подпоруч. КОЛЕВЪ Коля Тиховъ	28 пѣх. Стрѣлн. полк.	В.Орд. III ст. - 2 кл.	В.Орд. IV ст. - 1 кл.	" "
63	Подпоручикъ КОВЧЕВЪ Христо Славовъ	Младши офиц. 9 пѣх. Пловдив. п.	В.Орд. III ст. - 2 кл.	В.Орд. IV ст. - 1 кл.	" "
64	а. Подпоруч. МАНЕВЪ Иванъ Петровъ	" "	В.Орд. III ст. - 2 кл.	В.Орд. IV ст. - 1 кл.	" "
<u>ОТЪ 3-А ПЕХОТНА БАЛКАНСКА ДИВИЗИЯ</u>					
65	Полковникъ ПОВОВЪ Алексъ Георгиевъ	К-ръ 1 ср. отъ 3 пѣх. дивизион.	В.Орд. IV ст. - 1 кл. В.Орд. III ст. - 2 кл.	В.Орд. IV ст. - 1 кл.	" "
66	Полковникъ ПЕТРОВЪ Никола Петровъ	К-ръ 2 ср. отъ 3 п. Балкан. див.	В.Орд. III ст. - 2 кл.	В.Орд. IV ст. - 1 кл.	" "
67	Полковникъ АБАДЖИЕВЪ Миле Петровъ	К-ръ на 46 пѣхотенъ полкъ	В.Орд. III ст. - 1 кл.	В.Орд. IV ст. - 1 кл.	" "
68	Полковникъ ПРОБИВЪ Иванъ Филиповъ	К-ръ на 3 артилер. бригада	В.Орд. III ст. - 2 кл.	В.Орд. IV ст. - 1 кл.	" "
69	Полковникъ ТОДОРОВЪ Георги Тодоровъ	К-ръ на 6 артилер. полкъ	В.Орд. III ст. - 1 кл.	В.Орд. IV ст. - 1 кл.	" "
70	Полковникъ БАРАКОВЪ Василъ Тодоровъ	К-ръ на 16 артилер. полкъ	В.Орд. III ст. - 1 кл.	В.Орд. IV ст. - 1 кл.	" "
71	Подполковникъ КОКЧЕВЪ Петъръ Христовъ	К-ръ дружина 24 пѣх. полкъ	В.Орд. III ст. - 2 кл.	В.Орд. IV ст. - 1 кл.	" "
72	Подполковникъ СЕМВЕЛИКЪВЪ Христо Янчевъ	К-ръ на дружина 29 пѣх. полкъ	В.Орд. III ст. - 1 кл.	В.Орд. IV ст. - 1 кл.	" "
73	Подполковникъ САРАЙДАРОВЪ Атанасъ Ивановъ	К-ръ отдѣл. 16 артилер. полкъ	В.Орд. III ст. - 2 кл.	В.Орд. IV ст. - 1 кл.	" "
74	Подполковникъ СИМЕОНОВЪ Василъ Симеоновъ	" "	В.Орд. III ст. - 2 кл.	В.Орд. IV ст. - 1 кл.	" "
75	Майоръ КАЛИТАНОВЪ Георги Петровъ	Стар. адютантъ Щабъ 3 пѣх. див.	В.Орд. III ст. - 2 кл.	Св. Ал. IV ст. съ меч.	" "
76	Майоръ КИРЯКОВЪ Иванъ Димитровъ	В-ръ Щабъ 1 п. ср. 3 пѣх. дивизион.	В.Орд. III ст. - 1 кл.	В.Орд. IV ст. - 1 кл.	" "

⁴ ДВИА, ф.40 оп.1, а.е. 452, л. 240, ф.1 оп. 4, а.е. 2, л. 247 – 248, ДВИА, ф. 40, оп. 1, а.е. 221, л. 117 – 118; ф. 1, оп. 4, а.е. 2, л. 163 - 164

През 1918 година е назначен за началник на Школата за запасни подпоручици в Княжево. Две години по-късно на 20 април 1920 година бива произведен в чин полковник и малко след това е уволнен от действителна военна служба. През 1923 г. става началник на криминалния отдел на полицията в София. През 1926 г. превежда от руски език една от първите книги по криминалистика – „Увод в криминалната техника“ от инспектор Ханс Шнайхерт:

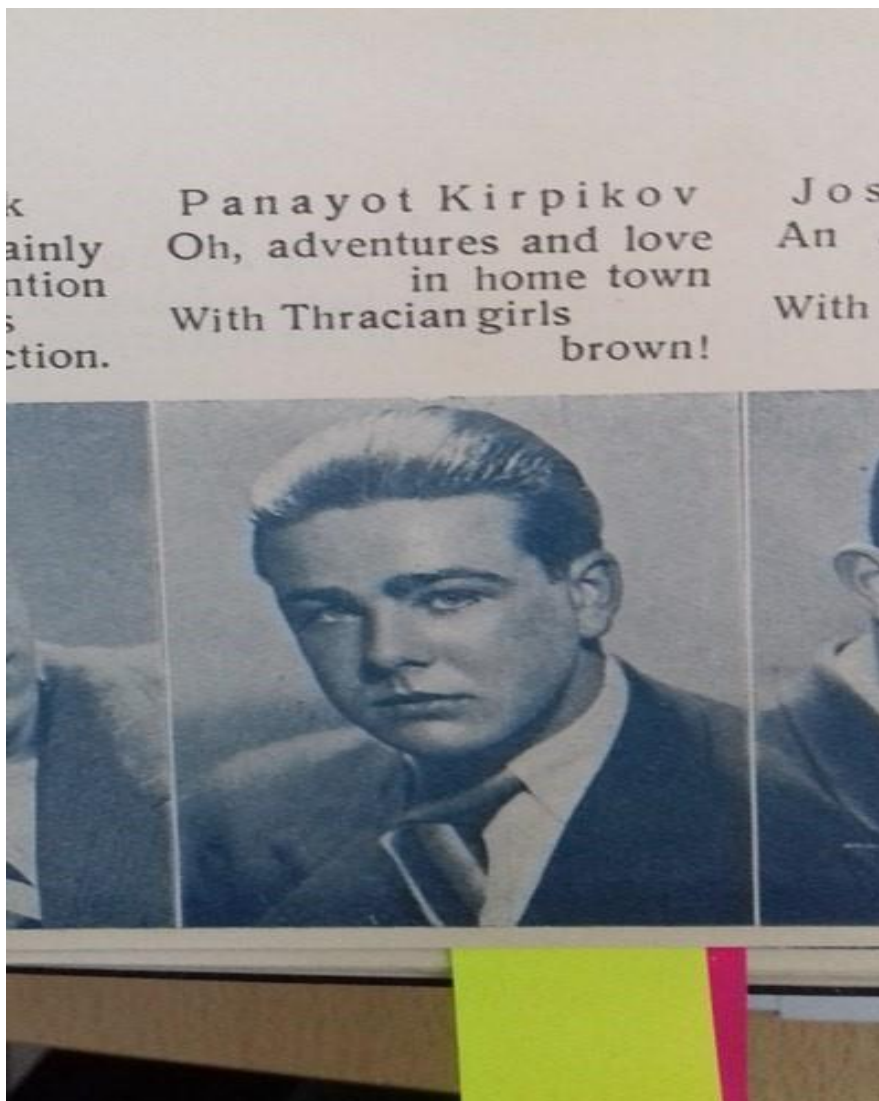

През 1927 г. Иван Кирпиков е избран за народен представител в 22-то Обикновено народно събрание от Демократическия сговор на Александър Цанков.

След приключване мандата на парламента през 1931 г. се оттегля от политиката, продава цялото си имущество в София, купува голям имот – около 300 декара в с. Любимец, Хасковско, и заминава да живее там със

съпругата си Дочка и четиримата им сина – Панайот, Иванко, Атила и Калоян. Районът е бил на оживен кръстопът, земята – много плодородна, о.з. полковникът просто е искал спокоен следвоенен селски живот. Чифликът по онова време е бил един от най-големите, викали му Сюйтлука, бил е нужен цял ден да се обиколи с каруца.

Моят працядо и първороден син на Иван Кирпиков - Панайот - е роден на 14 ноември 1915 г. в София. Син на прогресивен родолюбец, който не е жалел пари за добро образование, през 1931 г. е изпратен да учи в Американския колеж в София⁵:

⁵ Годишник на Американския колеж в София – випуск 1935 г.

По-долу ще се видят снимки от колежанския живот на працядо ми -
млади, красиви и енергични, заможни момчета, с все повече растяща жажда
за знания, те са бъдещият елит на Отечеството:

През 1935 година завършва Колежа.⁶

Тук се вижда дипломата на праядо ми от Американския колеж. Завършил е на 20 години с добър успех. Изучавал е дори и дескриптивна геометрия, която се води един от най-сложните клонове на геометрията. Панайот е владеел английски и немски, също така е знаел и руски от баща си. Предвид местожителството си на границата с Турция и Гърция, той се е

⁶ Личен архив

справял и с турски, и с гръцки езици. Този талант се пренася и при следващите поколения.

Всички от рода Кирпикови са били много образовани. Станали са заможни благодарение на честен труд и служба на страната. На снимката по-долу⁷ се виждат много хора, събрани под дебела сянка, на нива, вероятно някъде в чифлика в Любимец, някои от тях издокарани, облечени в костюми. Прапраядо ми Иван Кирпиков е мъжът вляво, най-отпред, който държи бутилка, най-вероятно с ракия от прочутите тракийски лозя. А до него е праядо ми, Панайот. Забелязва се, че трапезата на празненството е богата – тави с печено, дамаджани, порцеланови съдове, стъклени чаши, най-отляво при колелата има специален съд, в който се държи топла храна, вдясно пред праядо ми има грамофон, най-отзад има каруца със стол върху нея. Личи си, че в региона и в селото нещата са вървели добре.

⁷ Личен архив

С випуск 1936/37, на 21 години, Панайот завършва школата за запасни офицери в Княжево. По това време пълнолетието по Търновската конституция е било 21 години. От Държавния военно-исторически архив в гр. Велико Търново любезно ми изпратиха копия на наличните там документи. В Наборния списък на младежите, родени през 1915 г. в с. Любимец, подлежащи на военна служба, пореден № 80/193 е Панайот Иванов Кирпиков (ф. 1520, оп. 1, а.е. 148, л. 52 гр. – 53). Ясно се вижда подробно описание към онзи момент на всички необходими данни на працядо ми – какво е учил, родители, братя, имущество. Дълбоко впечатление ми направи подробното описание на собствеността на фамилията и платените данъци:

ДВИА - Ф. 1939 Оп. 1 а.е. 148

52 г.

№ по ред	Име, презиме и фамилия	Мястоположение на младежа (село, град или село)	Дата на раждането	Настоящото местоположение на младежа (село, град или село)	Гражданство и националност	Занятие	Семейно положение (поименно): баща, майка, братя (въ кой род войска са служили), сестри неженени и лицата, издръжката на които дава право на младежа да се счита единствено работоспособен член в семейството	Общо материално състояние на родителите, на младежа и на съпругата му	Движими и недвижими имоти	Общ сбор на притежаваните движими вещи	Сбор на собствеността на движими вещи	Всичко движимо имущество
133	Панайот Иванов Кирпиков	Во град	27. 8. 1915	"	"	Ученик	Дядо на год. Баба Баща <u>Иван</u> / 1877. 03. 20 / <u>Кирпиков</u> Майка <u>Донка</u> / 1897. Сестра Брат <u>Ванчо</u> / 27. 6. 1911 / Служил в: <u>Дивизия</u> / 22. 6. 1936 / <u>Кавалерия</u> / 22. 8. 1938 / Имената на лицата, издръжката на които дава право на младежа да се счита единствено работоспособен член в семейството:	Квща и други сгради за <u>1000</u> лв. 20 ч. декевлия <u>262200</u> 9 ч. ливад <u>18000</u> 7 ч. гори <u>28000</u> 2 ч. вода, град <u>17000</u> 3 ч. лозя <u>6000</u> 2 ч. зелен, град 2 ч. волове <u>2000</u> биводи 1 коня <u>1500</u> овце кози свини	<u>2123</u> <u>1420</u> <u>2205</u>	Обща оценка <u>556200</u> лв. Годишен доход <u>12000</u> Годишен доход от имоти в други общини Всичко доход <u>12000</u> лв. Доход от личния труд на младежа Държавни год. данъци		

Мар. А. 530.-

След като се уволнява от Школата в периода 1937 – 1941 г. работи като преводач в Земеделска банка, живее на квартира в София, където се запознава с прабаба ми Цвета. Тя е била хубавица, пощенски служител, пеела е страхотно и е била в хора на пощите.

През 1942 г. се ражда пралеля ми Дочка, през 1944 г. – баба ми Диана.

Снимките по-долу са от началото на 1944 г. някъде около Любимец, прабаба ми е облечена в народна носия, в очакване на баба ми Диана.

По време на Втората световна война е мобилизиран. Според пралеля ми в края на 1942 и началото на 1943 година е изпратен с войниците си в Гюмюрджина и след това в Дедеагач, днешен Александруполис, Гърция. За кратко през 1943 г. е заместник-началник на полицията в Стара Загора. Изпратен е в Куманово, Македония. Във втората фаза на войната е разузнавач.

Ето какво ми разказа пралеля ми: Бил командир на разузнавателна рота по брега на Дунава. Една вечер разузнавачите тръгнали напред, но от отсрещния бряг на реката ги усетили. Преводачът на неприятеля извикал: „Българино, предай се!“ За огромна изненада на прадядо ми той разпознал гласа на бивш работник белогвардеец от чифлика в Любимец – Иван Кирпиков предпочитал да дава работа и хляб на „свои“ хора. Същият човек по някое време просто изчезнал и нищо не чули за него. И сега изведнъж Панайот го разпознал по гласа. Отвърнал му:

- Ей, ти ли си, Ваня?
- Кирпик, ти ли си?

След малко от другия бряг на реката „доплавала“ бутилка водка в издълбана кора от дърво! „Селският“ предупредил пралядо ми, че на сутринта се готви обстрел на тази позиция. Нашите бързо се изтеглили, много войнишки животи били спасени.

Майка ми ми разказва друг случай, казан ѝ от баба ми: по време на войната, когато били на фронта, Панайот хванал няколко човека да крадат военните запаси. Това е едно недопустимо деяние и се наказва с военен съд. Но крадците били любимчани и вместо пралядо ми да ги предаде, той ги пожалил. Личало си е благородието на рода Кирпикови!

Панайот се сражава до края на войната, уволнява се в Унгария през май 1945 г. Завръща се в Любимец и попада във водовъртежа на следвоенните събития. Тогава баба ми Диана била на една годинка.

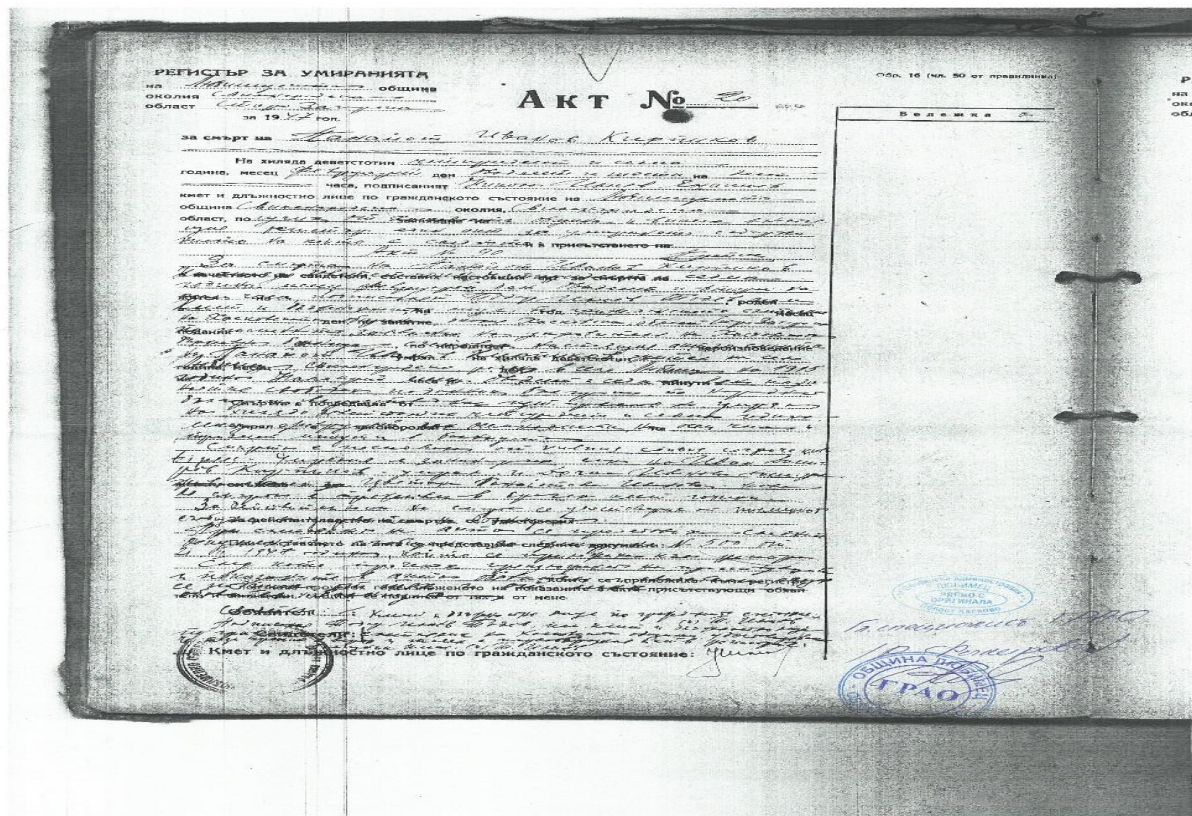
Преди деветосептемврийския преврат селото е било богато и голямо – населението е било шест-седем хиляди души и всеки среднестатистически селянин е имал 50-100 декара земя, която обработвал със семейството си. А по-заможните – майори, занаятчии и т.н. са имали 200 декара земя, обработвана от двама-трима ратаи, които в замяна са получавали храна и символично заплащане. Всеки е имал волове, крави и всякакъв друг добитък. Наследственият чифлик на пралядо ми също бил голям – освен къщата имал 212 декара ниви, лозя, черешови градини, гори. И търговията също е вървяла добре, дори по време на войната, тъй като боевете били далеч от селото и нямало бомбардировки и разрушения. Дори немците били сигурни клиенти. По това време се казвало, че селяните изкарвали „добри пари“.⁸

Но когато дошла новата власт, всичко се променило. Представителите на режима биели всеки в полицейските участъци, за да всеят страх у

⁸ „Ставайте, робове“, Георги Константинов

любимчани. „Новото време“ буквално преследвало опозицията, всички недоволни, дори и обикновените селяни, които изобщо имали никакви сметки за уреждане. Загинали са стотици.

Злата съдба, предопределена от новата власт, застигна и моя праядо Панайот Кирпиков. През февруари 1947 г., след местно тържество бил пребит до смърт с тояги и захвърлен (според някои - пред къщата, според други – в шубраците на Марица). След няколко дни здравият 32-годишен мъж, офицер и образован колежанин, умрял от жестокия побой в болницата в Хасково. На смъртния акт⁹ от Хасковската болница са записали диагноза *Vulnus contusum*... Според Уикипедия Вулнус Контузум е контузна рана, която се предизвиква от силни удари с твърди и тъпи предмети като тояги, камъни, т.е. има щети предимно на органите и почти не се забелязват външни рани, но кръвоносните съдове са абсолютно смачкани.

⁹ Регистър ГРАО на Община Любимец

В смъртния акт по някаква жестока ирония на съдбата срещу „занятие“ пише „свободен“. И още по-ироничното е, че точно тези съселяни, които Панайот е пожалил за кражбата по време на войната, са взели участие в побоя.

Убийците измислили друг повод за смъртта му – че била от пиянска свада. Но прабаба ми, Цвета, обвинила убийците и дори завела дело. „Новите“ хора обаче, набързо присламчили се към управляващите, започнали да я заплашват, лепели бележки по стените на къщата, че и нея и децата ѝ ще я застигне съдбата на прадядо ми. Тогава от страх тя избягала от Любимец заедно с пралеля ми и баба ми. Цял живот работила като пощаджийка с 60 лева заплата. Живеели в мизерия по квартири в Бяла, Русенско, и Червен бряг.

Двете сестри се изучавали въпреки бедността и са били отличнички. Прабаба ми ги учила да вървят с наведени глави заради случилото се с баща им, за да не попаднат в опасност. От тежкия живот прабаба ми Цвета умира от рак.

Нерадостна е съдбата и на Атила - третият син на Иван Кирпиков и брат на Панайот Кирпиков. И той, както и другите, е говорел чужди езици,

също и турски, и гръцки, живеейки на границата с тези държави. По онова време имало много хора, които бягали през границата и властниците го карали да ги шпионира, като го заплашвали. Трябвало да ходи с групите нелегални бегълци през границата и после да ги предава. След едно такова „ходене“ през 1951 г. – тогава бил на 27 години - той не се върнал. Чували се слухове, че май го били видели в гръцки затвор, че после май бил избягал в Австралия. Обаче прапрабаба ми Дочка – съпругата на героя Иван Кирпиков, майката на четиримата му сина, така и нищо повече не разбрала за третия си син, не го погребала, както най-големия, не могла да се прости с него, да го оплаче. Самата тя до края на живота си била оставена да мизерства, без пенсия, кметът на Любимец я гонил когато се опитвала да го моли да ѝ съдейства за някаква мъничка пенсийка.

Баба ми Диана си отиде преди шест години, прекалено рано. Тя е била учителка над 30 години и се е характеризирала с особен финес и усет към красивото, даже приятелките ѝ са я наричали Аристократката. Но през всичките тези години тя се е страхувала да показва снимките на працядо ми и дипломата му от Колежа. Дори и след 1989 година не е била много сигурна в промените.

Помня, че тя много ме обичаше. Когато мама работеше, тя винаги се грижеше за мен и се опитваше да ме разбере. С нейна помощ имах едно спокойно и ведро детство. Бях капризен, като повечето малки деца, но тя някак си се справяше с мен. Очевидно е била добра учителка с дългогодишен опит.

В живота винаги има успех и упадък. Човек никога не може да бъде винаги на върха, от време на време се случва да падне долу. Родът ми е бил заможен, но тази трагедия е повлияла много сериозно на следващите поколения. И по-тъжното е, че това не е единствената история на подобен упадък. Радвам се, че сега времената са други и съм много благодарен, че

имам възможност да изразя себе си, дори всичко това да е много далеч от мен – почти век. Ние, новото поколение, се стараем да разбираме грешките на предишната генерация. Въпреки че честта на фамилията Кирпикови е била потъпкана, че последствията се отразяват на следващите поколения – прабаба ми, баба ми, донякъде майка ми, аз нося гените на достойни българи. Благодарен съм на моята майка - по-отзивчива и подкрепяща жена едва ли ще срещна. Тя ми разказваше тези истории, които ѝ бе разказвала баба ми, много ми помогна с намирането на информация, снимки, материали. А баба ми просто даде една основа на всичко това и много съжалявам, че вече не може да го види.

Не, това не е мотивираща история с щастлив край, разказвам всичко, както ми е разказано и на мен – от самото начало досега, където може би ще има продължение...

Източници:

1. Държавен военно-исторически архив – гр. Велико Търново
2. Дигитален архив на Централен държавен архив
3. Информационна агенция „Фокус“
4. „Ставайте, робове“ – Георги Константинов
5. Библиотека на Американски колеж
6. Архив по гражданското състояние на Община Любимец
7. Лични архивни снимки
8. Уикипедия